

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

77. Quis possit conserre beneficia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Quis possit conferre beneficia.

CAPVT LXXVII.

PArum ad Confessarios pertinet scire hoc, tamen ad doctrinæ plenitudinem dico aliqua.

Primum est: Papa, de plenitudine potestatis, habet facultatem conferendi vbi que terrarum beneficia quæcunque: est enim summus dispensator rerum ecclesiasticarum.

Secundum est, de iure ad ordinarium spectat, beneficia suæ diocesis conferre, nisi sit aliquod statutum in contrarium, vel aliqua immemorabilis consuetudo; tunc enim alius ab Ordinario possit conferre.

Tertium est, capitulum non potest conferre beneficia per se, nisi in tribus casibus.

Primus est, quando Ordinarius est suspensus à collatione beneficiorum, vt non possit conferre; aut excommunicatus c. tanta de excess. prælato.

Secundus, quando vacat sedes, & tale beneficium, quod capitulum cum Episcopo solebat providere; tunc enim Episcopo, aut Ordinario vacante, solum capitulum potest conferre; secus, quando solus Ordinarius conferre debebat.

Tertius, quando est beneficium iure patronatus: quamuis enim solus Ordinarius conferebat, sede tamen vacante, potest capitulum. Extra istos casus non potest de iure: secus, si aliquod speciale habebat priuilegium, vide Sylue. beneficium 2. Aduerte tamen, aliud esse beneficium conferre, aliud resignare, præsentare, & eligere. Conferre, est dare ipsum ius, & vultum exigendi fructus, & potestatem exercendi officium, & hoc solum ad prædictas personas pertinet. Resignare verò est, signare & determinare aliquem, cui beneficium conferatur; & hoc facit, qui vnū habet beneficium, & vult in alterum transferre. Eligere verò est, vnū aliquem offerre Ordinario, vt beneficium cōferatur ei: & hoc possunt sæculares facere, & olim fiebat, & modo fit in aliquibus locis, in quibus populus, aut capitulum eligit vnū, vel duos, vt eis beneficium conferatur. Præsentare est, cum absque suffragijs id facit aliquis, ex facultate sibi concessa: vt, qui habent ius patronatus, vnū præsentant, cui Ordinarius beneficium conferat. Hi tres modi semper indigent primo, qui fit per prædictas personas.

Con.

Contingit ergo modis quatuor, aliquem dare beneficium aut per viam collationis, aut per viam resignationis, electionis, aut presentationis.

Quomodo aliquis debeat dare beneficia altari.

CAPVT LXXVIII.

Q Vicumque aliqua via ex prædictis quatuor, alteri dare beneficium aliquod, duo debet obseruare.

Primum est, vt det gratis, id est, absque pretio vilius rei pecunia appretiabilis: tunc enim esset graue peccatū iniuriæ, de qua dicemus inferius.

Secundum est, vt det iustè. Iustitia autem in duobus consistit.

Primum est, vt det digno; qui enim vilo modo dat beneficium indigno, quem scit indignum, grauius peccat, & tenetur ad restitutionem ecclesiæ, cuius redditus male locat. Quotum autem sit hoc peccatum, indignis beneficia conferret, non videri potest.

Primo namque iniuria Deum afficit, quia ipsum priuatur honore, & cultu suo, ad quem beneficium est institutum.

Secundo, iniurius est ecclesiæ, quia redditus ipsius male collocat, dando ipsi ministrum ineptum.

Tertio, iniurius est multis dignis, quibus tale beneficium poterat dari. Graue ergo peccatum est, beneficium dari indigno. Dices, quæ sunt necessaria ad hanc dignitatem. Duo, tria.

Primo est necessaria scientia, saltem eorum, quæ ad illius officium spectant.

Secundo, morum compositio, & rectitudo: qui enim corruptis est moribus, ineptus est ad Dei officium, & consequenter ad beneficium.

Tertio, aptitudo ad exercendum tale officium: qui enim doctus, & bonus est, tamen nescit exercere officium illud, vel non potest, quia alijs occupatus non potest vacare tali officio, vel quia, etiam si non occupetur, tamen non est datus paxi, hoc exercitio exteriori, tunc indignus censetur. Est igitur hoc aduertendum, ne indigno conferatur; qui aliter confert, peccat

conuinc-